

धवलागिरी गाउँपालिका म्याग्दीद्वारा प्रकाशित

धवलागिरी गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
मुना, म्याग्दी

धवलागिरी गाउँपालिकाको बजेट बक्तव्य, २०८३

गाउँसभामा प्रस्तुत एवं पारित: २०८३/०३/१०

**गाउँसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,**

नेपालको संघीय शासन प्रणाली अनुसार स्थानीय तहलाई सशक्त, स्वायत्त र जनउत्तरदायी बनाउने अभिप्रायका साथ सञ्चालन गरिएको शासन प्रणाली अन्तर्गत धवलागिरी गाउँपालिका छबिबसौँ गाउँसभामा प्रवेश गरेको छ । नेपाली जनताको ऐतिहासिक संघर्ष, बलिदान र परिवर्तनको निष्कर्ष स्वरूप प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा स्थानीय तहले जनताको आवश्यकता, आकांक्षा र विकासको नेतृत्व गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । राष्ट्रियता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय, समतासहितको समानता र सम्मृद्धि हासिल गर्न, संघीय शासन प्रणाली कायम गर्न विभिन्न समयमा भएका अग्रगामी परिवर्तनको लागि आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु । यस महत्वपूर्ण अवसरमा देशमा भएका विभिन्न आन्दोलनमा निरन्तर लागि रहने योद्धाहरुप्रति सम्मानका साथै मुलुकको राजनीतिक, आर्थिक एवम् सामाजिक सबलीकरणका लागि नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नुहुने राजनैतिक शिखर व्यक्तित्व, अग्रज नेताहरु प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु ।

हाम्रो पालिकाले विविध राजनीतिक संक्रमण, प्राकृतिक चुनौतीहरु र सीमित स्रोतसाधनबीच पनि योजना, सेवा र विकास कार्यहरुलाई निरन्तरता दिँदै आएको छ । समावेशी विकास, सामाजिक न्याय, लघु उद्यम प्रवर्द्धन, स्वरोजगारका अवसर, शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, कृषि तथा वातावरणीय सन्तुलन जस्ता विविध क्षेत्रलाई समेट्ने गरी पालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गरिएको छ ।

हामीले यस बजेटमार्फत दीगो विकास लक्ष्य, नेपालको सोह्रौँ पञ्चवर्षीय योजना, संघीय तथा प्रदेश सरकारले लिएका नीतिहरु साथै गाउँपालिकाको आवधिक योजनालाई मार्गदर्शकका रूपमा लिँदै हाम्रा नागरिकको जीवनस्तरमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने लक्ष्य लिएका छौं ।

यस पृष्ठभूमिमा आधारित रही प्रस्तुत गरिने बजेट तथा कार्यक्रमले गाउँपालिकाभित्रको समृद्धि, सामाजिक समावेशीकरण, आर्थिक सशक्तीकरण, पूर्वाधार विकास र संस्थागत सुशासनमा योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा लिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरु,

१. हामी सार्वभौम जनताबाट निर्वाचित भए पछि यो पाँचौ बजेट प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु । विगतमा बर्षहरुमा झै यस बर्षका गाउँपालिकाका कार्यक्रमहरु पनि समग्र धवलागिरीको समुन्तिमा केन्द्रित रहेका छन् । यो बर्षको कार्यक्रमले भौगोलिक विकट धवलागिरी गाउँपालिका भन्ने भ्रमलाई हटाएर कृषि तथा पशुपालन, जल विद्युत, जडिबुटी, पर्यटन तथा पूर्वाधार जस्ता कुराहरुमा समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्नेमा म विश्वस्त छु ।
२. "शिक्षा, स्वास्थ्य कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र रोजगार : समृद्ध धवलागिरी निर्माणको आधार" हाम्रो दीर्घकालीन सोच लिएर अगाडी बढिरहिको र यस बर्षका कार्यक्रमहरु समेत यिनै क्षेत्रको विकासमा केन्द्रित रहेको कुरा समेत सम्मानित सभा समक्ष व्यक्त गर्न चाहान्छु।

३. गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आर्थिक कारोबारको महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट अन्तिम लेखा परीक्षण भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । बेरुजु औलाइएका विषयहरूलाई फछौट गर्ने कार्य भईरहेको छ । बेरुजु औलाइएका विषयहरूमा पुनः नदोहोरिने गरि कार्यान्वयन गर्न सकिने गरि यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आ.व.को २०८३ असार ८ गतेसम्मको वित्तीय समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु ।

४. चालु आ.व.को २०८३ असार ८ गतेसम्म ४६ करोड ९४ लाख ११ हजार ५ सय २५ दशमलव ६५ रुपैयाँ मात्र बास्तविक आय भएको छ । जुन प्रस्तावित आय ५० करोड ५६ लाख ६ हजार मात्रको ९२.८४ प्रतिशत रहेको छ ।
५. चालु तर्फ २० करोड १२ लाख ८० हजार १ सय ४६ रुपैयाँ १० पैसा मात्र खर्च भएको छ । जुन विनियोजित रकम ३६ करोड २ लाख ५१ हजार रुपैयाँको ५५.८७ प्रतिशत रहेको छ ।
६. पूँजीतर्फ ५ करोड २६ लाख ९० हजार ३ सय ३७ रुपैयाँ खर्च भएको छ । जुन विनियोजित रकम १४ करोड ६८ लाख ३५ हजार रुपैयाँ को ३५.८८ प्रतिशत रहेको छ । पूँजिगत तर्फ निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेका ठुला योजनाहरूको भुक्तानी पश्चात केही दिन भित्र नै पूँजिगत खर्चको प्रगतिमा उल्लेख्य सुधार हुनेछ।
७. आगामी वर्षको बजेटका उद्देश्यहरू:-

- क. गाउँपालिकाका सबै बस्तिहरूलाई सडक सञ्जालसँग जोड्ने र मौसमी सडकहरूलाई बाह्रै महिना चल्ने बनाउने।
- ख. आधारभूत खानेपानी, सिँचाइ र ग्रामीण विद्युतीकरणका अधुरा आयोजनाहरूलाई पूर्णता दिने।
- ग. स्थानीय रैथाने बाली, जडीबुटी संकलन तथा प्रशोधन र आलु खेतीलाई प्रोत्साहन गर्दै बजारीकरणको व्यवस्था मिलाउने।
- घ. कृषि र पशुपालनको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने।
- ङ. पर्यटन र स्थानीय सीपमा आधारित उद्यमशीलता मार्फत युवाहरूका लागि गाउँमै स्वरोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने।
- च. सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने, प्रविधिमैत्री शिक्षामा जोड दिने र आवासीय विद्यालयको अवधारणालाई विस्तार गर्ने।
- छ. आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढ बनाउँदै विकट बस्तीहरूमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा र विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविरहरूको आयोजना गर्ने।

- ज. भौगोलिक रूपमा पहिरो र प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम उच्च रहेका क्षेत्रहरूमा पहिरो नियन्त्रण, ढल व्यवस्थापन र विपद् व्यवस्थापन कोषको प्रभावकारी परिचालन गर्ने।
- झ. गाउँपालिका र मातहतका कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवालाई डिजिटल र प्रविधिमैत्री बनाई छिटो, छरितो र पारदर्शी बनाउने।
- ञ. महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र पिछडिएका वर्गको क्षमता विकास र आर्थिक आत्मनिर्भरताका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।

सभाध्यक्ष महोदय,

८. नेपाल धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र भएर अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा गरेको प्रतिबद्धता तथा सन्धि सम्झौताहरू, दिगो विकास लक्ष्य, विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति हुने राष्ट्रिय लक्ष्य, नेपालको संविधानमा निर्दिष्ट मौलिक हक तथा नागरिक कर्तव्य, संविधानले विन्यास गरेको स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्र, नेपालको सोह्रौँ योजनाको आधारपत्रले तोकेका प्राथमिकताहरू, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आगामी आर्थिक वर्षका लागि संघीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, स्थानीय नागरिकको सुझाव, बस्ती, टोल, वडा, विषयगत समितिमा भएका छलफल र प्राथमिकता, गाउँ कार्यपालिकामा भएको साधन स्रोतको उपलब्धता तथा यस गाउँ कार्यपालिकाको आ.व. २०८३/८४ को नीति तथा कार्यक्रमलाई प्रमुख आधार मानी आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

९. अब म कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गरिएका विषयगत क्षेत्रहरू अन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । गाउँपालिकाका प्रस्तुत चुनौती, उद्देश्य र प्राथमिकताको आधारमा रहेर **"शिक्षा स्वास्थ्य कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र रोजगार : समृद्ध धवलागिरी निर्माणको आधार"** भन्ने नारालाई व्यवहारमा रुपान्तरण गर्न धवलागिरी गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

१०. आर्थिक विकास

सबल सक्षम र समुन्नत धवलागिरीको विकासका लागि आर्थिक विकास अपरिहार्य छ । आर्थिक विकासको मुख्य शीर्षकमा उद्योग तथा वाणिज्य, कृषि, पर्यटन, वित्तीय क्षेत्र र सहकारी रहेका छन् । उपरोक्त क्षेत्रमा आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

- क. **कृषि:** कृषि क्षेत्र आर्थिक विकासको प्रमुख आधार हो त्यसैले कृषि क्षेत्रलाई कुल ग्राहस्थ उत्पादनको प्रमुख आधारका रूपमा विकास गर्न कृषिको यान्त्रीकरण गरिनेछ । मौसमजन्य फलफुल तरकारीमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउने गरि बीउ, विरुवा, टनेल लगायका सामग्री वितरणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । कृषिको आकस्मिक रोग नियन्त्रणका लागि आवश्यक बजेट

व्यवस्था गरेको छु । धवलागिरी गाउँपालिकामा जडिबुटीको प्रचुर सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै जडिबुटी खेतीको सुरुवात गरिनेछ । जसका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

ख. पशु पंक्षि सेवा: आकस्मिक रुपमा आउने रोगका कारण पशुपालनमा समस्या आइरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै आकस्मिक रोग निदानका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छ ।

ग. सहकारी : धवलागिरी गाउँपालिकामा सञ्चालित सम्पूर्ण सहकारीहरूलाई कोपोमिसमा आवद्ध गरिनेछ । सहकारीहरूको नियमन र क्षमता विकासका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

घ. पर्यटन : धवलागिरी गाउँपालिका पर्यटन प्रचुर सम्भावना भएको गाउँपालिका हो । गाउँपालिकाका पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचार प्रसार गर्ने तथा पर्यटकीय क्षेत्रमा आधारभूत पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकास तर्फ जम्मा १ करोड ४७ लाख ५० हजार रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय तथा सभाका सदस्य ज्यूहरु,

११. सामाजिक विकास: सामाजिक विकासको मुख्य शीर्षकमा खानेपानी तथा सरसफाई, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका र संस्कृति प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू समेटिएका छन ।

क. शिक्षा:

- दिवा खाजामा थप गर्दै आइरहेको रु. ५ लाख निरन्तरता दिइनेछ । जसका लागि पन्ध्र लाख रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरेको छ ।
- पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम लेखन कार्यलाई पूर्णता दिने गरि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- विद्यालय तहका सबै मूल्याङ्कनलाई पालिका स्तरबाट संचालन गरिएको कार्यलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- शिक्षासँगै योग कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- विज्ञ समूह गठन गरि विद्यालय सुपरीवेक्षण तथा शिक्षकको पेशागत सहयोग कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- शिक्षालाई प्रविधिमैत्री बनाउन शिक्षकहरूलाई ICT सम्बन्धी तालिम तथा विषयगत क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।

- विद्यार्थीमा लुकेर रहेको प्रतिभाको प्रस्फुटन गर्नका लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप र प्रतिभा पहिचान सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- आर्थिक रुपले विपन्न, अभिभावक विहिन वालवालिका, भौगोलिक हिसावले पढाइबाट बञ्चित भएका वालवालिकाहरुको शिक्षालाई निरन्तरता दिन श्री हेम माध्यमिक विद्यालयको आवासिय छात्रावासमा विद्यार्थी व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिन गाउँपालिकाबाट रु बीस लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।
- प्राविधिक धार तर्फको शिक्षा प्रदान गर्दै आइरहेको ताकम माविमा छात्रावास निर्माणको लागि प्रदेश विशेष अनुदान अन्तर्गत ४० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ।

ख. युवा तथा खेलकूद :

- खेलको विकास गर्नका लागि विविध खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जसका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- देशमै बसरे केहि गर्न चाहने बेरोजगार युवाहरुलाई स्वरोजगार तर्फ उन्मुख गराउने गरि कार्यक्रम तयार गरेको छु । जसका लागि यूवा तथा नवउद्यमीलाई अनुदान शिर्षकमा पन्ध्र लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।
- सिप भएर पनि प्रमाण पत्र नपाएर विभिन्न अवसरबाट वञ्चित युवाहरुलाई मध्यनजर गरि सिप परिक्षण तथा प्रमाणिकरण गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग. **स्वास्थ्य:** धवलागिरी गाउँपालिकाका आम नागरिकको स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरी एलोपेथिक र आयुर्बेदिक औषधी व्यवस्थापनको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । "दीर्घरोगीसँग अध्यक्ष कार्यक्रम" र " सुनौला हजार दिनका आमासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइएको छ । स्वास्थ्य संस्थाको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ । टोल टोलमा पुगेर स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई प्रोत्साहन गर्न बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ । मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । "म स्वस्थ, मेरो सामुदाय स्वास्थ्य" र मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

घ. **खानेपानी तथा सरसफाइ:**

- पर्यटकीय क्षेत्र जलजलामा खानेपानी र शौचालय निर्माण गर्नका लागि ९ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु।

- स्वच्छ खानेपानीको पहुँच सुनिश्चितताका लागि अन्य संस्था सँग गर्दै आएको साझेदारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । अन्य संस्था खानेपानी साझेदारी कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।

ड. महिला तथा बालबालिका :

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई आत्मनिर्भर बनाइ आय आर्जन गर्न सक्षम बनाइनेछ । जसका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छ । बढ्दो बालविवाह न्यूनिकरण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छ ।

च. लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण: दलित, अपाङ्ग, जनजाति, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्रमा लक्षित वर्ग उन्मुख कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

सामाजिक विकास तर्फ कुल २२ करोड २२ लाख १० हजार रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय तथा सभाका सदस्य ज्यूहरु,

१२. पूर्वाधार विकास:

- संधिय विशेष अनुदान अन्तर्गत ताकममा ढल निकासका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- यस आर्थिक वर्षमा भेडिखाल्टा गाउँसम्म मोटरबाटो विस्तारको काम गरिनेछ । जसका लागि संधीय समपूरक अनुदान र गाउँपालिकाबाट कुल रु. एक करोड छ लाख रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरिएको छ ।
- सम्भावित पूर्वाधार विकासलाई अध्ययन अनुसन्धान गरि विकास गर्नका लागि डीपीआर र आइ इ इ गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- निर्माणाधिन गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनको कार्यलाई पूर्णता दिनका लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट रु एक करोड पचास लाख विनियोजन गरेको छ ।
- पहार ट्रष्टसँगको सहकार्यमा हेम माध्यमिक विद्यालयमा दश कोठे भवन निर्माणका लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट रु पचास लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ ।
- गाउँपालिका भित्रका मोटरबाटोलाई बाह्रै महिना संचालन गर्नका लागि बाटो सरसफाइ शीर्षकमा रु एक करोड विनियोजन गरेको छ ।
- लुलाङ-गुर्जा सडकलाई स्तरोन्नती गरि बाह्रै महिना चल्ने बनाउन प्रदेश समपूरक योजना र गाउँपालिकाको तर्फबाट कुल रु एक करोड रकम विनियोजन भएको छ ।
- पालिका स्तरीय कभर्ड निर्माणका लागि रु बीस लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ ।

पूर्वाधार विकास तर्फ कुल ११ करोड ०३ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय तथा सभाका सदस्य ज्यूहरु,

१३. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन: यस क्षेत्रमा वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, राहात, उद्धार, पुनर्स्थापना, वातावरण संरक्षण र दिगो विकास लगायतका कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ कुल २ करोड १९ लाख रुपैयाँ मात्र विनियोजन गरिएको छ ।

१४. संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन:

क. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री निर्माण गर्नका लागि कर्मचारीहरुलाई ICT सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमका लागि आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।

ख. गाउँपालिकामा कार्यरत करार कर्मचारीको मनोबल उच्च बनाउन कर्मचारीलाई सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

ग. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई इ गभर्नेन्समा आधारित बनाउन आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।

घ. सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन गाउँपालिको आवश्यकता अनुसार दरबन्दी कायम गर्न संगठन तथा व्यवस्थान सर्वेक्षण प्रतिवेदन कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

ड. गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन जनतालाई जानकारी दिन साथै जनताको खबरदारी र सुझाव संकलन गर्न प्रत्येक चौमासिकमा सार्वजनिक सुनाइ सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । साथै सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लै स स अडिट जस्ता परीक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

च. स्विकृत दरबन्दी अन्तर्गतका कर्मचारीहरुका लागि नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको तलबभत्ताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ जम्मा ११ करोड ६० लाख ४३ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

१५. अब म आगामी आ.व. २०८३/०८४ मा गाउँपालिकाको अनुमानित आय प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क्र.सं.	शीर्षक	श्रोत	आ.व. २०८३/८४
१.	समानिकरण अनुदान	संघीय सरकार	९ करोड ३१ लाख
२.	शसर्त अनुदान चालु	संघीय सरकार	१९ करोड ८८ लाख
३.	शसर्त अनुदान पुँजीगत	संघीय सरकार	३० लाख
४.	विषेश अनुदान पुँजीगत	संघीय सरकार	१ करोड
५.	समपुरक अनुदान पुँजीगत	संघीय सरकार	८५ लाख
६.	समानिकरण अनुदान	प्रदेश सरकार	९४ लाख ९८ हजार
७.	विषेश अनुदान पुँजीगत	प्रदेश सरकार	४० लाख
८.	समपुरक अनुदान पुँजीगत	प्रदेश सरकार	६० लाख
९.	राजस्व बाँडफाँड	संघीय सरकार	१० करोड ६० लाख
१०.	राजस्व बाँडफाँड	प्रदेश सरकार	१ करोड १३ लाख ५ हजार
११.	आन्तरिक आय	आन्तरिक	५० लाख
१२.	आ.व. २०८२/८३ को अन्त्यसम्म सञ्चित कोषमा रहने अनुमानित नगद मौज्दात	आन्तरिक	३ करोड
	जम्मा		४८ करोड ५२ लाख ३ हजार

यसरी माथिका सबै शीर्षकबाट आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा कुल ४८ करोड ५२ लाख ३ हजार मात्र कुल आय हुने अनुमान गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१६. अब म आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को लागि राजस्व नीति प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

क. स्थानीय सरकारको क्षेत्रभित्रका करको दायरा फराकिलो पाउँ आन्तरिक आय वृद्धि गर्न कर तथा गैरकर राजस्वको अधिकतम परिचालन गर्ने नीति लिएको छु ।

ख. गाउँपालिका भित्र रहेका प्राकृतिक स्रोतहरू रोडा, ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, खनिज लगायतका दहत्तर बहत्तर शुल्क, विज्ञापन कर र मनोरञ्जन कर स्थानीय तहबाट सङ्कलन गरी बाँडफाँड खातामा जम्मा गरी ६० प्रतिशत स्थानीय तहमा राखी ४० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषको खातामा जम्मा हुने प्रावधानलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

ग. सुत्र प्रणाली अन्तर्गतको राजस्व मोड्यूललाई थप व्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयन गरि करप्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

घ. आर्थिक रूपमा विपन्न, असहाय, प्रकोप पिडितलाई विपन्न छात्रवृत्ति, विपन्न निःशुल्क उपचार सम्बन्धी सिफारिस दस्तुर छुट गर्ने व्यवस्था गरेको छु ।

कर सम्बन्धी प्रस्तावको आर्थिक विधेयक, २०८३ र विनियोजनका लागि विनियोजन विधेयक, २०८३ यसै साथ प्रस्तुत गरेको छु । कर सम्बन्धी प्रस्ताव सम्वत् २०८३ साल साउन १ गतेबाट लागू हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सभाका सदस्यज्यूहरू,

१७. प्रस्तुत बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नुहुने गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू, गाउँसभाका सदस्यहरू ज्यूहरू, विभिन्न राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा शिक्षक, निजी क्षेत्र, नागरिक समाजका व्यक्तित्वहरू तथा पत्रकार जगतबाट प्राप्त सुझाव, सहयोग र सल्लाहप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

१८. समृद्ध धवलागिरी निर्माणमा खटिनुहुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, स्वयमसेवक र राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा शिक्षकको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्दै जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी, उद्योगी व्यवसायी आदि सबैलाई धन्यवाद दिदै निरन्तर सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

१९. यो बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबै पक्षको पूर्ण सहयोग रहने अपेक्षा गरेको छु । साथै मुलुक भित्र र बाहिर रहनुभएका सबै धवलागिरी वासीहरूमा समृद्ध धवलागिरी निर्माणको यस महाअभियानमा सहभागी हुन आव्हान गर्दछु ।

धन्यवाद । जय धवलागिरी !

रेशम पुन मगर

गाउँपालिका उपाध्यक्ष

गाउँपालिको सभाहल, मुना, म्याग्दी